

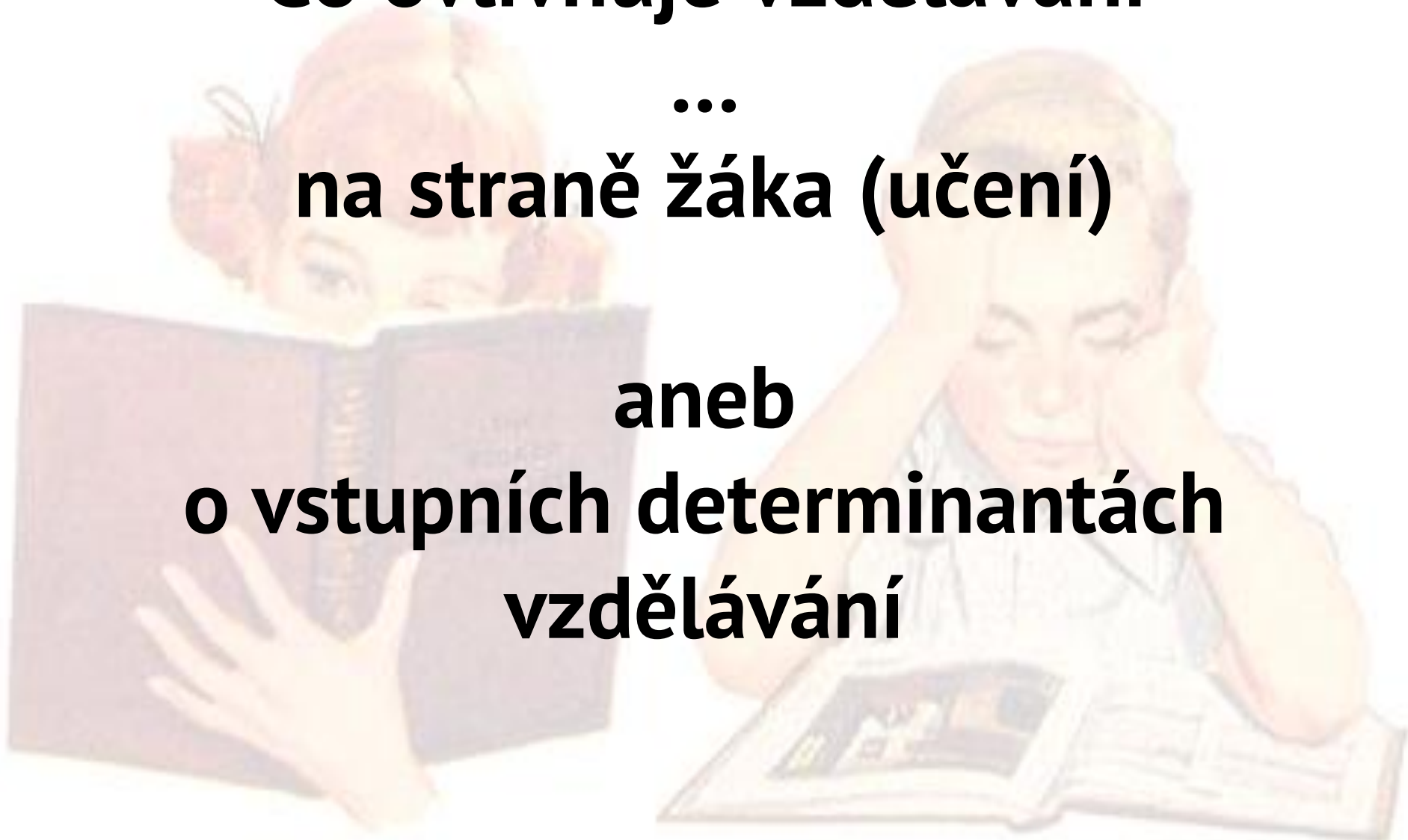
Co ovlivňuje vzdělávání

...

na straně žáka (učení)

aneb

**o vstupních determinantách
vzdělávání**

**Co ovlivňuje vzdělávání/učení/úspěch
žáka ve škole?**

Charakteristiky žáků jako vstupní determinanta edukačních procesů

- **Kognitivní** (intelligence, schopnosti, styly učení)
- **Afektivní** (postoje, motivace, potřeby)
- **Fyzické** (rozdíly věkové, pohlaví)
- **Sociální a sociokulturní** (vzdělanostní úroveň rodiny, etnická příslušnost)

Sociální rozdíly

na úroveň školní úspěšnosti má velký vliv **rodinné prostředí:**

vzdělání rodičů,

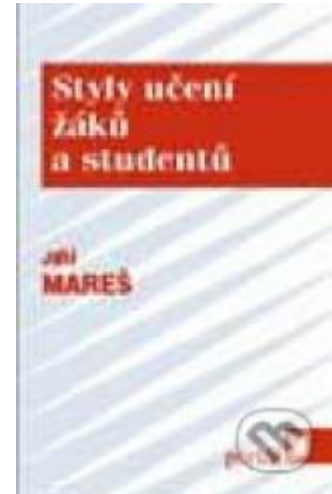
kulturní prostředí, ve kterém se dítě vyskytuje,

ekonomická úroveň rodiny (v některých výzkumech)

(Průcha, 2005)

- Jak se nejlépe učíte?
- Co je váš „nejefektivnější“ postup při učení?
- Co k učení potřebujete?

Styly učení

- **styl** = pravidelnost ve způsobu nebo formě lidské aktivity
- **Styly učení:** „postupy při učení, které jedinec v určitém období preferuje, postupy svébytné svou orientovaností, motivovaností, strukturou, posloupností, hloubkou, elaborovaností (propracovaností) či flexibilitou“

(Mareš, 1998, s. 75)

Styly učení

- vyvíjejí se z vrozeného základu a v průběhu života se proměňují
- jsou méně závislé na obsahu učení
- neexistuje přitom „špatný“ nebo „ideální“ učební styl, ale jde spíše o to, že k cíli mohou vést různé cesty, protože každý člověk má svůj individuální způsob učení

Učební styly

Vizuálně verbální styl

- učí nejlépe tehdy, když jsou informace prezentovány vizuálně a v písemné podobě
- studium z knih, učebnic, poznámek z výuky a je pro ně rovněž výhodné, pokud ***vyučující doplňuje výklad poznámkami na tabuli nebo má prezentaci***, která obsahuje hlavní body přednášky apod.
- tendují spíše k individuálnímu studiu

Vizuálně nonverbální styl

- nejlépe se učí, když jsou informace předkládány vizuálně ve formě obrázků nebo diagramů, případně jsou schopni se dobře učit prostřednictvím animací, videa nebo map
- preferuje pracovat nezávisle, nemívají daleko k umění a různým vizuálním prezentacím

Hmatově-kinestetický (pohybový) typ

- učí se nejlépe tehdy, **když mohou být v rámci učení aktivní**, zabývat praktickými aktivitami nebo problémy
- příkladem tak může být učení v laboratořích nebo třeba hraní rolí apod.
- studenti bývají schopni sebeřízení a pokud pracují na nějakém problému, mohou bezprostředně aplikovat svoje nově nabitě znalosti a dovednosti při jeho řešení

Auditivně verbální typ

- se nejlépe učí, když jsou **informace prezentovány v auditivní formě**
- dobře se učí z přednášek nebo s diskuzí s kolegy nebo z audio nahrávek apod.
- při učení těmto studentům pomáhá například přeříkávání si učiva, případně jeho nahrávání vlastního hlasu na diktafon a poté jeho přehrávání apod.

Možnosti diagnostiky stylů učení

- Pozorování žáků při učení
- Procesuální diagnostika postupu při učení pomocí počítače
- Analýza subjektivních výpovědí žáků

- Volný **rozhovor** se žáky o jejich učení
- **Analýza produktů učení žáků** (zápisky v sešitě, písemné a grafické práce)
- **Dotazník** s výběrem nabídnutých odpovědí a posuzovacími škálami (Learning Style Inventory – použít i na [Masarykově univerzitě](#))